

עפ"ת 45187/03/17 - בלאו רומן נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 45187-03-17 בלאו רומן נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופט ערן קוטון
מערער	בלאו רומן
נגד	
משיבה	מדינת ישראל

פסק דין

1. לפני ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום לתעבורה בחדרה (להלן: "**בית משפט קמא**") שניתן בגדרי תתע"א 8216-05-13 (להלן: "**התיק המוביל**") אליו צורף לענין העונש תת"ע 905-03-13 (להלן: "**התיק המצורף**").

2. בכתב האישום בתיק המוביל יוחסה למערער עבירה של נהיגה בשכרות, בכך שסירב לתת דגימת אויר נשוף לפי דרישת שוטר, עבירה לפי סעיפים 62(3), 64ב(א), 64ד(א) ו-39א לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: "**פקודת התעבורה**").

על פי כתב האישום, מדובר באירוע שהתרחש ביום 26.4.13 בסמוך לשעה 15:25, עת נהג המערער באופנוע במתחם תחנת דלק 'סונול' ברחוב הפרדס בחדרה.

בתיק המצורף יוחסה למערער עבירה של נהיגה בשכרות, בכך שנהג ברכב ביום 15.11.12 בשעה 23:25 בכביש מס' 652 מצפון לדרום בהיותו שיכור. בדגימה של אוויר נשוף נמצא כי ריכוז האלכוהול בליטר אחד של אוויר נשוף הוא 465 מיקרו גרם.

ההליך לפני בית משפט קמא

3. המערער כפר במיוחס לו בתיק המוביל ובבית משפט קמא התנהל הליך הוכחות במהלכו גם נטענה טענת הגנה מן הצדק. טענתו המרכזית של המערער היתה כי לא סירב לבצע את בדיקת הינשוף. המערער טען שהשוטרים שעצרוהו היכו אותו, אך למרות מצבו הקשה דווקא כן נשף למכשיר הינשוף מספר פעמים, בהתאם ליכולתו.

במהלך הליך ההוכחות העידו מטעם המשיבה השוטרים שהיו מעורבים באירוע וכן הגישה המשיבה דוח פעולה

עמוד 1

בדבר אכיפת איסור נהיגה בשכרות, דוחות פעולה, דוח על בדיקת שכרות באמצעות ינשוף, פלט בדיקת שכרות, בדיקת כיוול למכשיר הינשוף ותעודת עובד ציבור בדבר תקינות המכשיר.

מטעם המערער מלבדו העידה רעייתו. כן הוגשו תיעוד רפואי ותמונות.

הכרעת דינו של בית משפט קמא

4. בהכרעת דין מפורטת ומנומקת החליט בית משפט קמא להרשיע את המערער.

5. בית משפט קמא נדרש לשאלה אם ניתן לייחס למערער סירוב לבצע בדיקת שכרות תוך הכשלת בדיקת הינשוף. בית משפט קמא הזכיר את סעיף 64ד(א) לפקודת התעבורה הקובע חזקה לפיה נהג המסרב להיבדק בדיקת שכרות חזקה כי היה שיכור בעת הנהיגה. צוין כי סירוב לבצע בדיקה אינו חייב להיאמר במילים. גם התנהגות המכשילה את ביצוע הבדיקה יכולה לעלות כדי סירוב המקים את החזקה. כן צוין כי הראיות מעידות על התנהלותו של המערער אשר סירב במעשיו לשתף פעולה עם השוטרים במהלך האירוע.

6. בית משפט קמא פירט את הראיות שהובאו לפניו ובהן טופס הזמנה לדין וכתב אישום בו תואר: "[...] ראיתי את הנהג מגיע על קטנוע אחריו רכב ילד בן 4 כמו כן לאחר בדיקה הנהג אינו מורשה... ונדף ממנו ריח אלכוהול חריף החשוד סירב לעיכוב ומעצר תקף אותי ואת שותפי, הובא לתחנה לבדיקת ינשוף הכשיל את הבדיקה במכוון, לאורך כל הבדיקה השתולל וקילל...". צוין כי המערער סירב לחתום והשתולל בעת רישום הדוחות. אף נערך דוח פעולה בדבר אכיפת איסור נהיגה בשכרות בו צוין כי נמצאו במערער מאפיינים המצביעים על חשד לשכרות ובהם ריח אלכוהול חזק מאד מהפה, הופעה מרושלת, התנהגות פרועה הכוללת קללות וחוסר שיתוף פעולה כמו גם התנגדות לעיכוב ומעצר. בדיקת מאפיינים שנערכה למערער העלתה שבמבחן עמידה - המערער התנדנד, במבחן הליכה על קו - לא הצמיד המערער עקב לאגודל. צוין כי להתרשמות השוטר המערער נתון היה תחת השפעת אלכוהול בינונית. עם זאת, המערער צלח את מבחן הבאת האצבע לאף. אשר לדרישה לתת דגימת נשיפה נכתב כי המערער סירב לחתום. השוטר תיאר בחקירתו הנגדית את התנהלות המערער וסירובו העקבי לשתף פעולה ולחתום על כל הדוחות. כן העיד שהמערער הכשיל את בדיקת הינשוף.

שוטר נוסף תיאר בדוח פעולה את נסיבות האירוע באופן דומה. כך תיאר את התנהלות המערער שהרים את הקול, השתולל, תקף את השוטרים וסירב למעצר. התנהלות זו אילצה את השוטרים להפעיל כלפי המערער כוח פיזי לצורך השתלטות וכבילה. אף הוא התייחס לריח שנדף מן המערער ולבדיקות השכרות שלא צלחו.

שוטר שלישי ערך מזכר בדבר הבדיקות שנערכו בו צוין בין היתר: "בתחנה [...] נבדק על ידי בנשיפון אלקטרוני מס' N-425 ונמצא נכשל. לאחר המתנה של 20 דקות לאחר שהנהג הנ"ל לא שתה לא אכל ולא עישן דרשת ממנו להיבדק במכשיר הינשוף שנמצא במשרד הבוחנים לאחר שנערך לו בדיקת מאפיינים הודגם לו על ידי איך לנשוף אויר לינשוף לאחר שביצעתי בדיקת נשיפה עצמית תחילת משמרת וכיוול. הנ"ל לא נשף היטב לתוך הפיה

כפי שהוסבר לו בפעם הראשונה הפסיק לנשוף באמצע מוסר שאין לו אוויר. בפעם השנייה נשף בהפסקות. וכך בפעם השלישית [...] לא היה רגוע במהלך כל הבדיקה רק צעק ואמר שסה"כ שתי בקבוק בירה אחד...".

7. בית משפט קמא קבע כי עדויות שלושת השוטרים הותירו עליו רושם אמין. לכן החליט לאמץ את שאמרו ולדחות את גרסת המערער, הן בנוגע להתנהלות בעת עיכובו ומעצרו והן בנוגע להתנהלות בתחנת המשטרה.

8. צוין כי מהפליטים של בדיקות הינשוף עולה כי נערכו למערער שתי בדיקות הכוללות מספר מחזורי נשיפה כאשר התוצאה הסופית בכל אחת מן הבדיקות היתה "נשיפה אסורה". עוד צוין כי באחת הבדיקות התקבלה נשיפה שתוצאתה ערך נמדד של 520 מיקרוגרם אלכוהול בליטר אחד של אוויר נשוף. בדיון וחשבון על בדיקת שכרות באמצעות ינשוף צוין השוטר כי לא ניתן היה להשלים את הבדיקה משום שהמערער לא נשף כפי שהודגם לו והכשיל את הבדיקה. על גבי הפליטים צוין כי המערער סירב לחתום. הוכח שהמכשיר היה תקין והבדיקות היו תקינות.

9. בית משפט קמא קבע כממצא שלא נפלו בעדויותיהם של השוטרים לגבי שאלות מסוימות סתירות היורדות לשורשו של עניין ואשר מעידות על חוסר מהימנותם. להתרשמותו מדובר בחוסר דיוק אשר נבע מכך שלא זכרו בעל פה את פרטי האירוע בשל חלוף הזמן מאז התרחשותו.

בית משפט קמא הטעים שבסופו של הליך לא נתקבלו במכשיר הינשוף תוצאות בדיקת נשיפה המוכיחות הימצאות אלכוהול בגופו של המערער בכמות כזו או אחרת, וזאת בשל התנהלותו של המערער שהכשיל את הבדיקה. משכך נקבע כי שעה שהוכח שהוסבר למערער כיצד לנשוף אך הוא בחר שלא למלא אחר ההנחיות אלא להכשיל במודע את הבדיקה תוך נשיפת כמות בלתי מספקת של אוויר ותוך ביצוע הפסקות בנשיפות, הרי שבאי דיוקים מסוימים אין כדי להשמיט את הקרקע תחת עדות שוטר מסוים ועדויות יתר השוטרים באירוע.

10. בסופה של בחינה מצא בית משפט קמא כי עדויות השוטרים מחזקות האחת את השנייה ונתמכות בראיות נוספות. לעומתם מצא בית משפט קמא שעדותו של המערער אינה מהימנה.

11. בית משפט קמא התייחס ארוכות לעדות המערער שאישר בחקירתו הנגדית כי הרכיב על האופנוע את בנו בן הארבע וכי לא החזיק ברישיון נהיגה לאופנוע. לגרסת המערער הוא לא סירב לבצע את בדיקת הינשוף אלא נשף אל תוך המכשיר מספר פעמים וזאת על אף שסבל מכאבים כתוצאה ממכות שספג מן השוטרים. כן טען כי הקיא בניידת. אולם מן הראיות עלה כי המערער לא טען כי הקיא או סבל מכאבים לפני שביצע את בדיקת הינשוף. בטופס תחקור נשאל המערער מדוע סירב להיבדק באמצעות מכשיר ינשוף והשיב: "כי שיגעו אותי נשפתי 6 פעמים מספיק, מה רוצים לשלול אותי בכוח?" המערער לא אמר כי מצבו הגופני לא אפשר את הנשיפה הנדרשת ואף לא אמר כי הקיא.

12. בית משפט קמא דחה את טענות ההגנה בקבעו שהעובדה שהמערער נשף לתוך מכשיר הינשוף מספר

פעמים אין בה כדי להוכיח שלא סירב לבצע את הבדיקה על ידי הכשלת הבדיקה במכשיר הינשוף. ממזכר שרשם אחד השוטרים עלה כי המערער השתמש בטכניקות שונות על מנת להתחמק מביצוע הבדיקה כראוי - הפסיק לנשוף במהלך הבדיקה ומסר שאין לו אוויר, נשף בהפסקות ולמעשה לא ביצע את הבדיקה כפי שהודגם לו. תוצאות הבדיקה כפי שהופיעו בפלטים שהוצגו לעיון בית משפט קמא תמכו גם הן במסקנה לפיה המערער הכשיל את הבדיקה. אף נדחתה טענה לפיה קיימת סתירה בין המתואר במזכר של אחד השוטרים לבין התוצאות המופיעות בפלטי בדיקת הינשוף, בפרט עת ההגנה נמנעה מלחקור את אותו שוטר על עריכת הבדיקה, על התנהלות המערער בעת הבדיקה ועל תוצאות הפלטים ומשמעותם.

אשר למסמכים רפואיים נקבע שמסמך רפואי מחדר מיון מיום המעצר 26.4.13 העלה שהמערער טען כי אינו חש בטוב ללא פירוט. רק לאחר שלושה ימים, על פי מסמך רפואי מיום 29.4.13, התלונן המערער על כך שביום 26.4.13 "נתקף על ידי שוטרים". בבדיקה גופנית נמצאו "פצעים ושריטות בפנים, ידיים (מרפקים), רגליים (ירכיים), גב, המטומות בפנים (מצח ומתחת לעין שמאלית)" והוגשו תמונות שצולמו ביום 27.4.13 על ידי המערער ורעייתו. מכאן קבע בית משפט קמא שבבדיקת המערער ביום 26.4.13 שנועדה לבדוק אם הוא כשיר למעצר, לא טען המערער כי הוכה בידי שוטרים והדבר אומר דרשני. המערער שוחרר מן המעצר ביום 27.4.13 אך פנה לקופת החולים רק יומיים מאוחר יותר. אשר לתמונות התייחס בית משפט קמא לכך שהשוטרים נאלצו להפעיל כוח פיזי כנגד המערער, לאחר שהשתולל ותקף. בית משפט קמא סבר כי לא מדובר בחבלות החורגות מטיב האירוע כפי שתואר מפי השוטרים. אף לא סבר כי היה בפציעות כדי למנוע מן המערער לבצע כראוי את בדיקת הינשוף הכרוכה בנשיפה בלבד. עוד דחה בית משפט קמא טענה לפיה מפעיל מכשיר הינשוף "רמס את זכויותיו" של המערער וסיכן את בריאותו בעצם לקיחת דגימת הנשיפה. העובדה שהמערער נשף מספר פעמים לתוך המכשיר מעידה דווקא כי מצבו הגופני לא מנע ממנו לבצע את הבדיקה.

13. בית משפט קמא הוסיף שהתנהלות המערער באירוע כולו מעידה על חוסר שיתוף פעולה עם השוטרים ועל ניסיון להתחמק מביצוע בדיקת הנשיפה. המערער השתולל וקילל את השוטרים, השיב לשאלותיהם תשובות מתחכמות וסותרות, וסירב לחתום על המסמכים השונים. התנהלותו, כך נקבע, תומכת במסקנה לפיה הכשיל את הבדיקה במכוון. בית משפט קמא מצא כי עדותו של המערער מתחמקת ובלתי מהימנה. כך, באשר לשאלה האם שתה אלכוהול לפני האירוע הציג המערער מספר גרסאות סותרות אותן פירט בית משפט קמא בהכרעתו. ריבוי גרסאות המערער הצביע על חוסר מהימנותו. תשובותיו הסותרות העידו על דרך התנהלותו באירוע ועל חוסר שיתוף הפעולה שלו עם השוטרים. בית משפט קמא אף התייחס לטענת המערער לפיה השוטרים נטשו את בנו הפעוט בתחנת הדלק והפקירוהו בידיים זרות, ודחה גם טענה זו. מכל מקום נקבע כי אף אם חשש המערער לגורל בנו ואף אם היה במצב נפשי ירוד, לא היה בכך כדי להצדיק את העובדה שלא ביצע כראוי את בדיקת הינשוף. לאחר דיון בדבר הסבר על מהות הסירוב לבצע את הבדיקה הנדרשת נדחתה גם טענה בהקשר זה. הוסף כי תוצאות בדיקת המאפיינים שנערכה למערער, ריח האלכוהול שנדף מפיו, גרסאותיו הסותרות והודאתו כי שתה בירה עובר לאירוע, הכישלון בבדיקת מכשיר הנשיפון, התנהלותו חסרת הרסן, היעדר שיתוף הפעולה עם השוטרים ועדותם המהימנה של השוטרים אל מול עדותו הבלתי מהימנה של המערער, כל אלה אף עשויים לשמש ראיות עצמאיות להוכחת שכרותו של המערער. מכאן שהיה בהם לחזק ולתמוך במסקנה המשפטית המתבקשת מסירובו של המערער להיבדק כתוצאה מהכשלת הבדיקה על ידו.

14. נוכח כלל נימוקיו, קבע בית משפט קמא כי המערער הכשיל את הבדיקה במכוון, באופן העולה כדי סירוב המקיים חזקה כי נהג בהיותו שיכור.

לפיכך הורשע המערער כאמור בביצוע העבירה שיוחסה לו בכתב האישום בתיק המוביל.

גזר דינו של בית משפט קמא

15. בטרם טענו הצדדים לעונש ביקש המערער לצרף את התיק המצורף, בו הודה כבר קודם לכן בביצוע העבירה שיוחסה לו, ובעטיו הופנה המערער לשירות המבחן לצורך קבלת תסקיר. בתסקיר פורטו נסיבותיו של המערער ונסיבות משפחתו, כמו גם ניסיונו לתעל דרכיו לאפיקים חיוביים. לסופו של יום, לאחר ששמע את טיעוני הצדדים ואת דברי המערער ורעייתו, גזר בית משפט קמא על המערער את העונש כדלקמן -

פסילה מקבל או מהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 48 חודשים בפועל בניכוי חודשיים פסילה מנהלית; מאסר לתקופה של 7 חודשים על תנאי והתנאי הוא שלא יעבור במשך 3 שנים את אחת העבירות שנקבעו ובהן נהיגה בעת פסילה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה, נהיגה ללא רישיון נהיגה תקף לתקופה העולה על שנה, נהיגה בעת שכרות לפי סעיף 62(3) לפקודת התעבורה, נהיגה תחת השפעת משקאות משכרים לפי תקנה 26(2) לתקנות התעבורה, תשכ"א - 1961 (להלן: "**תקנות התעבורה**"); פסילה מקבל או מהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים על תנאי למשך 3 שנים והתנאי הוא שלא יעבור אותה עבירה בה הורשע או אחת העבירות המפורטות בתוספת הראשונה או בתוספת השנייה לפקודת התעבורה; קנס בסך 3,300 ₪ או 33 ימי מאסר תמורתו אשר ישולם בעשרה תשלומים שווים ורצופים החל מתאריך 1.3.17.

16. בגזר דינו עמד בית משפט קמא על הערכים החברתיים שנפגעו ממעשי המערער, על מידת הפגיעה בהם, ועל נסיבות ביצוע העבירות. כן ציין "אין ספק שהעבירות בהן הורשע הנאשם הן עבירות חמורות. עבירה של נהיגת בשכרות טומנת בחובה סיכון רב הן למבצע העבירה עצמו והן ליתר המשתמשים בדרך ובית המשפט מונחה להרחיק נהגים מסוכנים כאלה מהכביש לתקופות שאינן קצרות. הדברים נכונים ביתר שאת כאשר מדובר בשתי עבירות דומות שבפניי וכאשר אין זו הפעם הראשונה שהנאשם אוחז בהגה בנסיבות אלה, אלא שעומדת לחובתו כבר הרשעה קודמת בגין נהיגה בשכרות (תחת השפעה)".

בית משפט קמא התייחס לנסיבותיו האישיות של המערער, להרשעותיו הקודמות, הן בתחום הפלילי והן התעבורתי, לטיעוני הצדדים וליתר הנתונים שלפניו. לבסוף קבע "מתחם העונש הראוי כאשר מדובר בעבירה אחת ויחידה של נהיגה בשכרות, ללא עבר דומה, כוללת פסילה בפועל לתקופה שבין 24 חודשים ועד 36 חודשים בצירוף עונש של מאסר מותנה פסילה מותנית וקנס. כאשר מתייחסים לעבירה חוזרת כאמור, המתחם כולל פסילת רישיון לתקופה ארוכה יותר באופן משמעותי ובצירוף עונשים נוספים".

כיון שעסקינן בשתי עבירות של נהיגה בשכרות ולמערער הרשעות בעבירות דומות היה מקום לגזור עליו עונש מאסר לריצוי בפועל, אך נוכח השלב בו הודיעה המשיבה על עתירתה למאסר בפועל בצירוף לשאר הנסיבות נמנע בית משפט קמא מלהטיל על המערער עונש זה.

הערעור

17. בהודעת הערעור שהוגשה על ידי המערער עצמו ציין המערער כי אכן הודה בבית משפט קמא בעבירה אשר יוחסה לו בתיק המצורף, אך רמת האלכוהול בדמו לא הייתה גבוהה וזו לו מעידה ראשונה. אשר לתיק המוביל, טען המערער כי למעט עדות השוטרים, לא הוצגה בפני בית משפט קמא כל ראיה לכך שנהג בשכרות, ואין בסיס לטענת השוטרים לפיה התנגד להתלוות אליהם לתחנה וניסה להכשיל את בדיקות הינשוף שנערכו לו. בעת האירוע היה המערער בחברת בנו בן הארבע. משהודיעו לו השוטרים כי עליו להתלוות אליהם לתחנה, ביקש לדאוג כי לבנו תהיה הסעה הביתה. השוטרים התעלמו מבקשתו, תקפו והשפילו אותו, והוא נלקח לתחנת המשטרה. לאחר שנערכו לו בדיקות מאפיינים אותן עבר ובדיקות ינשוף, הובא לבית החולים להסתכלות פסיכיאטרית, אחריה הוחזק במעצר.

אשר לעונש, טען המערער כי זקוק הוא לרישיון נהיגה לצורך פרנסת בני משפחתו. לדבריו, זו הפעם הראשונה בה נהג בשכרות ומאז האירוע נהיגתו היא ללא דופי ולא נרשמו לחובתו עבירות תעבורה כלל. אמנם נרשמה לחובתו עבירת נהיגה בשכרות בשנת 2007, אך מדובר היה בנהיגה תחת השפעת אדולן נוכח העובדה שעבר הליך גמילה מסמים.

18. בהמשך, לאחר שמונה סגור לייצוג המערער בהליך דן, הוגשה הודעת ערעור מתוקנת.

בהודעת הערעור המתוקנת נטען ביחס לתיק המוביל כי לא הוכח מעבר לכל ספק סביר שהמערער נהג בשכרות בכך שסירב לתת דגימת אוויר נשוף לפי דרישת השוטר. המערער לא ביצע כל עבירה והאשמות השווא של השוטרים נועדו להצדיק את התנהלותם הפסולה בעת האירוע.

לטענת המערער, שגה בית משפט קמא משלא נתן משקל למחדלי חקירה שפגעו באופן מוחשי בהגנתו. מצלמות האבטחה בתחנת הדלק בה אותר המערער לא נבדקו, ואף לא נחקר איש מעובדי התחנה. המשיבה בחרה להימנע מחשיפת חומר החקירה בתיק מח"ש שהתנהל כנגד השוטרים המעורבים, וחומר חקירה הנוגע לחקירת המערער בחשד לעבירות 'איומים' ו'הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו' במסגרת תיק חקירה משטרתי שנסגר מחוסר ראיות. כן שגה בית משפט קמא משלא נתן משקל למסמך רפואי מיום האירוע שנערך בבית החולים. מן המסמך לא עלתה כל אינדיקציה לכך שהמערער היה שיכור או שנדף ריח אלכוהול מפיו. למערער נערכה בדיקה יסודית בבית החולים וחזקה כי הבודק היה מציין שהמערער בגילופין אם אכן כך היה הדבר. בית משפט קמא אף לא נתן משקל לתיעוד רפואי ממנו עלה כי בבדיקתו של המערער נמצאו חבלות שהיה בהן כדי למנוע ממנו לבצע כראוי את בדיקת הנשיפה. נטען כי בית משפט קמא לא נתן משקל לטענתו בדבר הסתירות בעדותו של אחד מעדי התביעה בכל הנוגע לשעת ביצוע בדיקת הינשוף ובאשר למספר הבדיקות שנעשו. על פי עדותו של עד תביעה נוסף נעשו שלושה ניסיונות לערוך את בדיקת הנשיפה, ואילו מפלטים של מכשיר הינשוף עלה כי נערכו למערער רק שתי בדיקות.

לאור האמור נטען כי המשיבה לא הרימה את הנטל המוטל עליה במשפט הפלילי ולא הוכיחה מעל לכל ספק סביר את ביצוע העבירות שיוחסו למערער בתיק המוביל.

לחלופין נטען כי נסיבות האירוע מלמדות על נהיגה תחת השפעת אלכוהול, עבירה לפי תקנה 26(2) לתקנות

התעבורה.

19. לעניין העונש, נטען כי משנחשף בית משפט קמא במסגרת הטיעונים לעונש לגיליון הרשעותיו הקודמות של המערער שכלל רישום משטרתי של תיקים סגורים, החמיר הוא עם המערער יתר על המידה. המערער מחזיק ברישיון נהיגה מאז שנת 2000, ועברו התעבורתי אינו מכביד כלל ביחס לוותק נהיגתו. לחובת המערער נרשמה עבירה אחת בלבד של נהיגה בשכרות בשנת 2007, מקרה בו נתון היה המערער תחת השפעת מתדון. כן נטען כי המערער זקוק לרישיון הנהיגה לצורך עבודתו ועל מנת לטפל ברעייתו החולה. בנסיבות אלה ראוי לקצר את משך תקופת הפסילה שהוטלה על המערער ויש להתייחס לרכיב עונש זה כאל פסילה המוטלת בגין אירוע אחד.

20. בדיון חזר ב"כ המערער על טענותיו. בנוסף הפנה לתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של המערער במסגרת התיק המצורף. שירות המבחן התרשם שאין אינדיקציה לכך שלמערער רקע התמכרותי לאלכוהול. שירות המבחן סבר כי הסיכון שהמערער ישוב וינהג תחת השפעת אלכוהול הוא נמוך ביותר. נטען כי המערער עבר הליך של גמילה מסמים בו התמיד ומזה כעשר שנים מנהל הוא אורח חיים נורמטיבי.

21. מן העבר השני, טענה המשיבה כי יש לדחות את הערעור על שני חלקיו.

אשר לתיק המוביל, ציינה המשיבה כי על פי דין נהג רכב המסרב לבדיקת שכרות ייחשב כמי שהיה שיכור בעת נהיגתו. המשיבה הבהירה כי התנהגותו של המערער מלמדת שאכן סירב להיבדק. בנוסף נטען כי עוד טרם ביצע בדיקת הנשיפה קיימות היו אינדיקציות לכך שהמערער שיכור, כעולה ממסמך שהוגש לעיון בית משפט קמא בהליך ההוכחות שנוהל בתיק המוביל. הוזכר כי בשיחה ראשונית עם המערער הוא אישר ששתה בירה בביתו. מפיו של המערער נדף ריח אלכוהול חזק מאוד, הופעתו הייתה מרושלת, התנהגותו הייתה פרועה, הוא קילל, סירב לשתף פעולה, כשל בחלק ממבחני הביצוע והתנגד לעיכובו ומעצרו. בית משפט קמא סמך את הכרעתו על ממצאים עובדתיים ועל מהימנות השוטרים. בית משפט קמא דחה את גרסתו של המערער כבלתי מהימנה.

אשר לטענות המערער בדבר מחדלי חקירה, נטען כי אלה לא נטענו בבית משפט קמא. יתר על כן, מאחר שעיקר המחלוקת נגע לסירובו של המערער לבצע בדיקת שכרות, לא ברורה הטענה בנוגע לבדיקות נוספות שהיה צריך לבצע. תיק החקירה שנפתח ביחס לשוטרים המעורבים נסגר בידי המחלקה לחקירות שוטרים. כן יש לזכור שבית משפט קמא לא נדרש להכריע בטענות ביחס להתנהלות השוטרים באירוע. ממסמך רפואי שנערך בסמוך לאירוע לא עלתה טענה ביחס לאלימות שננקטה כלפי המערער מצד השוטרים. המסמך הרפואי שנערך בהמשך מתייחס לדברים שנאמרו מפי המערער שלושה ימים לאחר האירוע.

22. כיון שבית המשפט של ערעור אינו נוהג להתערב בממצאים עובדתיים ובקביעות מהימנות, אשר במקרה דנן נתמכים בראיות נוספות, סבורה המשיבה כי יש לדחות את הערעור על הכרעת הדין.

23. אשר לעונש, נטען כי לא זו בלבד שהעונש שהושת על המערער אינו מחמיר, בית משפט קמא אף הקל עם המערער הקלה יתירה עת נמנע מלהטיל עליו עונש מאסר לריצוי בפועל. המדובר בשני תיקים שצורפו בגין עבירות נהיגה בשכרות. ביחס לעבירה זו מורה החוק על פסילת מינימום למשך 24 חודשים. לא מדובר בפעם הראשונה בה נוהג המערער בשכרות, כאשר מאז שנת 2000 צבר לחובתו 18 הרשעות קודמות בגין עבירות תעבורה מגוונות, בכללן נהיגה ללא רישיון נהיגה, נהיגה בשכרות ונהיגה תחת השפעת סמים או אלכוהול. למרות זאת מעולם לא נגזר דינו של המערער למאסר בפועל בעטיין של עבירות תעבורה. המערער בחר שלא להודות בתיק המוביל ולא חסך זמן שיפוטי. בית משפט קמא התייחס לנסיבותיו של המערער ונתן להן את המשקל המתאים. לפיכך, טענה המשיבה, יש להותיר את גזר הדין בעינו.

דין והכרעה

24. בחנתי את הנתונים שלפני ושקלתי עניינו של המערער.

25. הלכה עמנו לפיה בית משפט של ערעור לא יטה להתערב בממצאי עובדה וממצאי מהימנות שנקבעו על ידי בית המשפט הדיוני. הטעם לכך נעוץ בעובדה שלערכאה הדיונית יתרון ממשי באשר היא שומעת את המעורבים השונים ומתרשמת מכולם באופן בלתי אמצעי.

די להזכיר לעניין זה את האמור בע"פ 4327/12 פלוני נ' מדינת ישראל (5.6.13) -

"הלכה מושרשת היא כי לא בנקל יתערב בית משפט של ערעור בקביעות מהימנות וממצאים עובדתיים של בית משפט קמא. הנחת המוצא היא כי ערכאת הערעור, חסרה את הכלים להתרשם באופן בלתי אמצעי מהעדויות שנשמעו בפני הערכאה הדיונית, ומסקנותיה מתבססות, ככלל, אך על החומר הכתוב המונח לפניה (ראו, מבין רבים אחרים, ע"פ 6908/10 דוד נ' מדינת ישראל (2.1.2013); ע"פ 2661/12 פלוני נ' מדינת ישראל (19.11.2012); ע"פ 12/60 עמר נ' מדינת ישראל (7.11.2012))."

26. הגם שלכלל אי ההתערבות נקבעו מספר חריגים, לא מצאתי כי עניינו של המערער בא בקהלם.

כמפורט ארוכות מעלה, בחן בית משפט קמא בקפידה את העדויות שנשמעו ואת הראיות שהובאו לפניו. בית משפט קמא התייחס ארוכות לכלל טענות הצדדים. אין מקום להרחיב את היריעה בעת הדיון בערעור לטענות שלא הועלו כלל בפני בית משפט קמא ומטבע הדברים לא יכול היה בית משפט קמא להידרש אליהם. זאת בפרט שאין בטענות אלה כדי להביא לשינוי בהכרעה העובדתית. יש לזכור כי המערער הורשע בנהיגה בשכרות מכוח סירובו להיבדק כראוי. אף אם נפל פגם בהתנהלות השוטרים אשר היה משתקף במצלמות האבטחה בתחנת הדלק, או בעדויות מי מעובדיה, ואינני קובע כך, נראה כי לא היה בכך כדי לשנות את ההכרעה. נפסק לא אחת שמחדלי חקירה משוקללים עם יתר הנתונים ואין במחדל זה או אחר כדי להביא בהכרח לזיכויו. כך הוא בכל הקשור למסקנה המתבקשת מן התיעוד הרפואי הראשוני אשר אמנם לא התייחס לשכרות המערער אך בה בעת גם לא התייחס לטענה שהותקף.

27. בית משפט קמא קבע מפורשות כי עדויות השוטרים מהימנות עליו, בניגוד לעדות המערער. בית משפט קמא נימק קביעותיו ואלה מתייטבות היטב עם הראיות שהובאו לפניו. לא מצאתי כל עילה להתערב בקביעותיו.

בית משפט קמא קבע כי המערער הכשיל את בדיקת הינשוף ולכן עומדת לחובתו החזקה לפיה נהג בהיותו שיכור. אף התנהלותו הכוללת של המערער, מעשיו, אמירותיו ומאפייניו, הצדיקו קביעה זו.

משאלו פני הדברים סבורני כי אין לקבל את טענות המערער בכל הנוגע להכרעת הדין שניתנה בתיק המוביל, באשר זו מבוססת היטב על הראיות שעמדו לנגד עיני בית משפט קמא ועל התרשמותו הבלתי אמצעית.

28. אשר לעונש שנגזר על המערער, סבורני כי זה אינו מחמיר יתר על המידה עם המערער אשר נהג בשכרות בשתי הזדמנויות שונות, האחת על אופנוע בעוד בנו הצעיר יושב מאחוריו, מבלי שיהיה מורשה לכך (ראו גם הרשעה קודמת מס' 2 לגיליון הרשעות התעבורה). למערער הרשעות קודמות בעבירות תעבורה שונות ואין זו הפעם הראשונה בה נוהג הוא תחת השפעה. טענתו לפיה באחת הפעמים בעבר נהג בהיותו מטופל בתחליף סם אינה מהווה נסיבה לקולא שכן לא מן הנמנע כי גם תחליף הסם נתן בו אותותיו והיה עליו גם באותה הזדמנות להימנע מלנהוג ולהימנע מלסכן את ציבור המשתמשים בדרך בהיותו בהשפעת חומר כזה או אחר.

29. תמים דעים אני עם בית משפט קמא בדבר הסכנה הרבה הרובצת לפתחו של מי שנוהג בשכרות. אף מתחם העונש ההולם את האירועים הוא נכון וראוי ומתיישב עם מדיניות הענישה הנהוגה.

ניתן להזכיר בהקשר זה את רע"פ 7363/16 סטניסלב נ' מדינת ישראל (25.10.16) -

"המערער הורשע, בפעם השלישית, בעבירה של נהיגה בשכרות; מדובר בעבירה אשר התוצאות האפשריות שלה הן קשות ביותר, המחייבת ענישה הולמת (ראו בעניין זה ע"פ 7066/13 אלמליח נ' מדינת ישראל, פסקה 85 לפסק דינו של השופט א' שהם (22.12.2015); ע"פ 4498/14 גרידיש נ' מדינת ישראל, פסקה 64 (13.5.2015); ע"פ 2163/07 סעת נ' מדינת ישראל, פסקה 9 לפסק דינו של השופט ע' פוגלמן (17.10.2007))."

כן נאמר ברע"פ 2829/13 מוראל נ' מדינת ישראל (29.4.13) -

"לגופו של עניין, מן הראוי לחזור על דברים שנאמרו על-ידי לא אחת, כי נהיגה בשכרות הינה אחת מן הסיבות המרכזיות לגרימתן של תאונות דרכים, דבר המסכן את שלום הציבור ופוגע בביטחון. אשר על כן, מדיניות הענישה בעבירות אלה, מחייבת את בית-המשפט לנהוג ביד קשה בנהגים שיכורים - תהא רמת האלכוהול בדמם, אשר תהא (ראו, לעניין זה, רע"פ 861/13 פנאדקה נ' מדינת ישראל (6.2.2013); רע"פ 3343/04 נפתלי נ' מדינת ישראל (16.5.2004)). אשר על כן, לא בכדי בחר המחוקק להגביל את שיקול דעתו של בית-המשפט, בקובעו בסעיף 39א לפקודת התעבורה עונש פסילה מינימלי, בגין הרשעה בעבירה של נהיגה בשכרות."

30. בית משפט של ערעור אינו נוטה להתערב בעונש שהטיל בית המשפט הדיוני אלא אם נתגלתה בגזר הדין טעות מהותית הדורשת תיקון או אם העונש שהוטל חורג באופן ממשי מרמת הענישה הנהוגה. במקרה דנן סבר בית משפט קמא כי ענישה בדמות מאסר לריצוי בפועל היא הענישה הראויה אך נמנע מלהטיל עונש מאסר לריצוי בפועל על המערער מנימוקיו שפורטו בגזר הדין. בנסיבות אלה ברי כי בית משפט קמא לא החמיר עם המערער. אף אין בסיס לטענה לפיה בית משפט קמא התייחס בגזר דינו לרשימת תיקים סגורים, הגם שזו הונחה לפניו, ככל הנראה בטעות.

31. למרות האמור לעיל, לאחר שעיינתי בתסקיר שירות המבחן שאין מקום לפרטו נוכח חשיבות צנעת הפרט, ולאחר ששקלתי טיעוני הצדדים, החלטתי לקצר במידת מה את רכיב הפסילה בפועל שהוטל על המערער בגזר הדין. נראה כי בית משפט קמא גזר על המערער שתי תקופות פסילה בנות 24 חודשים כל אחת במצטבר זו לזו. כיון שהמערער מתעל כיום דרכו לאפיקים חיוביים וכיון שהעבירות מושא ההליך נעברו לפני תקופה לא מבוטלת, האחת בחודש אפריל 2013 והשנייה בחודש נובמבר 2012, ועל מנת לעודד את דרכו השיקומית של המערער המפרנס בגפו את בני משפחתו ורעייתו אינו בקו הבריאות, ניתן לחפוף חלק מתקופת הפסילה בגין עבירה אחת עם תקופת הפסילה בגין העבירה הנוספת.

משכך אני מעמיד את רכיב הפסילה בפועל שהוטל על המערער בגזר דינו של בית משפט קמא על 40 חודשי פסילה בניכוי הפסילה המנהלית, חלף 48 חודשי פסילה.

יתר רכיבי הענישה המפורטים בגזר דינו של בית משפט קמא יעמדו בעינם.

הצדדים הסכימו כי פסק הדין יינתן בהיעדרם.

המזכירות תשלח עותק פסק הדין לצדדים ותוודא קבלתו.

ניתן היום, כ"א אייר תשע"ז, 17 מאי 2017, בהעדר הצדדים.